

Sermaye piyasaları, varlık amaçlarına uygun olarak yatırımcılara, yatırım amaçlarına göre çeşitlilik arz eden uygun bir ortam ve yatırım araçlarını temin etmektedir. Sermaye piyasalarının birbirleri ile bütün unsurları ile etkileşim halinde ve milletlerarası yabancı yatırımlara uygun olan tabiatı bu alana olan ilgiyi arttırmakta ve sermaye piyasasındaki hakların korunmasına ve tabi olduğu esaslara önem kazandırmaktadır.

Milletlerarası vasfı artan sermaye piyasalarında katılımcıların, piyasa kurumlarının ve piyasa araçlarının temas halinde oldukları çok sayıdaki ve değişken hukuk kuralları, ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde uygulanacak hukuk meselesinin ehemmiyetini ön plana çıkarmaktadır. Öte yandan sermaye piyasası hukukunun kendine özgü ve son derece teknik yapısı, hukukçuların bu alana olan ilgisini azaltmakta ve hele de uygulanacak hukuk meselesine dair sorunların ise sıklıkla adeta görmezden gelinmesine yol açabilmektedir. Buna mukabil sermaye piyasaları, kaçınılmaz bir şekilde ve ölçüde yabancı yatırımların artan ilgisine mazhar olmakta, küresel sermaye temini girişimleri ve yatırım ihtiyaçlarının giderilmesine en uygun ortamı sağlamaktadır. Yine bu piyasada, yapılan hukuki düzenlemeler sayesinde sermaye piyasası yatırımcılarının, ihraççıların ve kurumlarının haklarının korunmasına dair hassasiyetler ciddi bir gelişme içerisinde. Sermaye piyasasında uygulanacak hukuk meselesinin önemini arttıran bu gelişmeler yerel ve uluslar arası alanda son yıllarda daha net şekilde tespit edilebilir durumdadır.

Sermaye piyasası uyuşmazlıklarının çözümünde, uygulanacak hukuk meselesi kadar önem arz eden bir diğer husus ise bu uyuşmazlıkların çözüm yöntemidir. Tahkim kurumu daha ziyade ticari ve milletlerarası ticari uyuşmazlıkların çözümü için uygun bir araç vasfındadır. Konuya sermaye piyasası uyuşmazlıkları bakımından bakıldığında ise tahkim kurumunun burada uygulanabilirliğinin, uygulama şeklinin ve arz edeceği özelliklerin sermaye piyasası hukuku perspektifinden incelenmeye muhtaç olduğu görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle doktora tezi olarak seçilen -Sermaye Piyayasında Uygulanacak Hukuk ve Uyuşmazlıkların Çözümünde Tahkim- başlıklı bu çalışmamız, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Doktora Programında, Prof. Dr. Ergin Nomer, Prof. Dr. Selçuk Öztekin, Prof. Dr. Gökhan Antalya, Prof. Dr. Serap Helvacı ve Prof. Dr. Sibel Özel -Tez Danışmanı- den oluşan jüri önünde 14. 10. 2009 tarihinde savunulmuş ve oybirliği ile başarılı

bulunmuştur. Elinizdeki eser, tezin, sayın jüri üyelerinin değerli görüş ve eleştirilerinin dikkate alınması suretiyle gözden geçirilmiş halidir.

Çalışmanın amaçlarına ulaşması bakımından konunun hem uluslar arası finans hukuku ve hem de uluslar arası sermaye piyasası hukuku perspektifinden ele alınmasına gayret edilmiştir. Uygulanacak hukuk meselesine dair olarak ise sermaye piyasası araçları ve faaliyetleri ekseninde ve yine mukayeseli bir inceleme yöntemi benimsenmiştir.

- GİRİŞ-1
- I. -KONUNUN TAKDİMİ-1
- II. -KONUNUN ELE ALINIŞ BIÇIMI VE SINIRLANDIRILMASI-8
-
- BİRİNCİ BÖLÜM
- SERMAYE PİYASASI UYUŞMAZLIĞI
- I. -SERMAYE PİYASASI UYUŞMAZLIĞI KAVRAMI-13
- A. -Genel Olarak-13
- 1. -Mali Piyasalar-17
- 2. -Sermaye Piyasası-19
- a--Birincil Piyasalar ve Birincil Piyasa İşlemleri-23
- b--İkincil Piyasalar ve İkincil Piyasa İşlemleri-27
- c--Borsa-29
- d--Tezgahestü Menkul Kıymet Piyasaları-31
- B. -Uyuşmazlığın Konusu Olarak Sermaye Piyasası İşlemi-32
- 1. -Genel Olarak-32
- 2. -Sermaye Piyasası Kanunu Açısından-34
- 3. -91 sayılı KHK ve Yönetmeliklerde-37
- 4. -Kurulun Yaklaşım Biçimi-41
- II. -SERMAYE PİYASASI UYUŞMAZLIKLARININ TARAFLARI-45
- A. -Genel Olarak-45
- B. -Yatırımcılar-46
- 1. -Yerli Yatırımcı-49
- 2. -Yabancı Yatırımcı-50
- 3. -Aracı Kurumlar veya Aracı Kuruluşlar-52
- a--Kavramın ve Aracılık Faaliyetlerinin Düzenleniş Biçimi-53
- b--Uyuşmazlık Tarafı Olarak Aracı Kurum ve Aracı Kuruluş-55
- c--Aracı Kurumların İşlevleri ve Sermaye Piyasası Uyuşmazlıklarında Taraf Oluşları-57
- C. -İhraççılar-60
- III. -SERMAYE PİYASASI UYUŞMAZLIKLARININ ÖZELLİKLERİ-61
- A. -Sermaye Piyasası İşlemlerinden Doğma-61
- B. -Konusunun Sermaye Piyasası Araçları Olması-64
- C. -Karışık Bir Yapı Arz Etmesi-67
- D. -Tarafların Arasındaki Hukuki İlişki-70

- E. -Uyuşmazlık Çözümünde Çabukluk ve Uzmanlık İhtiyacı-71
- F. -Birden Çok Hukuk Disiplini İle İrtibatlı Olunması-72
-
- İKİNCİ BÖLÜM
- YABANCI SERMAYE PİYASASI YATIRIMLARI VE UYGULANACAK HUKUK
- I. -GENEL OLARAK-77
- II. -SERMAYE PİYASASI İŞLEMLERİNDE KÜRESELLEŞME VE SERBESTLEŞME-80
- A. -Küreselleşmenin Sermaye Piyasası İşlemlerine Etkisi-83
- B. -Milletlerarası Sermaye Piyasası İşlemleri-88
- 1. -Sermaye Piyasaları Arasındaki Milletlerarası Etkileşim ve İşbirlikleri-93
- a--Gelişen Teknolojik Olanakların Etkisi-95
- b--Piyasalar arası Entegrasyon ve İşbirlikleri-97
- -1--Aynı Ülke İçindeki Birleşmeler-97
- -2--Farklı Ülkeler Arasındaki Birleşmeler-98
- -a--Eurex-99
- -b--Euronext-100
- c--Milletlerarası Entegrasyonlar ve İşbirlikleri-101
- d--İMKB nin Milletlerarası Entegrasyon ve İşbirlikleri-103
- 2. -Sınır Ötesi Halka Arz ve Aracılık Faaliyetleri-106
- a--Arjantin-111
- b--Brezilya-113
- c--İngiltere-113
- d--ABD-115
- e--Avustralya-116
- f--Almanya-116
- g--İsviçre-117
- h--Fransa-117
- ı--Japonya-118
- i--Hong Kong-118
- C. -Sermayenin Serbest Dolaşımı ve Yabancı Sermaye Piyasası Yatırımları-119
- 1. -Yabancıların Sermaye Piyasası Faaliyetlerinde Bulunabilmesi-120
- 2. -AB Hukuku-123
- a--Roma Anlaşması ve Devamındaki Yönergeler-124
- b--Yatırım Hizmetleri ve Menkul Kıymetler Yönergesi-127
- 3. -Türk Hukuku-130
- III. -SERMAYE PİYASASI İŞLEMLERİNDE UYGULANACAK HUKUK-137
- A. -Yabancılık Unsuru ve Vasıflandırma-138
- 1. -Sermaye Piyasası İşlemlerinde Yabancılık Unsuru-138
- 2. -Sermaye Piyasası İşlemlerinin Vasıflandırılması-142
- B. -Sözleşmelerde Uygulanacak Hukuk-145
- 1. -Hukuk Seçimi Anlaşması-145
- 2. -İstisna ve Sınırlandırmalar-148
- 3. -Uygulanacak Hukukun Seçilmemiş Olması-150
- 4. -Yatırımcının Tüketici Sayılması-152
- 5. -Doğrudan Uygulanan Kuralların Etkisi-158
- 6. -Kamu Düzeninin Etkisi-165

- C. -Sermaye Piyasası Araç ve Faaliyetlerine Uygulanacak Hukuk-167
- 1. -Menkul Kıymet İhracında-169
- a--Hisse Senetleri-170
- b--Diğer Menkul Kıymetler-173
- c--Halka Arz-175
- 2. -Satın Alma Teklifleri-183
- 3. -Yatırım Danışmanlığı-188
- 4. -Borsa ve Teşkilatlanmamış Piyasalarda-190
- a--Teşkilatlanmış Piyasalardaki İşlemlerde-191
- -1--Üyeler ile Borsa Arasındaki İşlemler-192
- -2--Üyeler ve Üyeler ile Yatırımcılar Arasındaki İşlemler-194
- b--Tezgah Üstü Piyasalarda-197
- -1--Yatırımcılarla Piyasa Kurumları Arasında-197
- -2--Taraflar Arasındaki Doğrudan Tezgahüstü İşlemler-200
- D. -Yeni Ticaret Uygulamaları ve Uygulanacak Hukuka İlişkin Gelişmeler-202
- 1. -Menkul Değerlerin Elde Bulundurulma Şeklindeki Değişimin Etkileri-202
- 2. -Yeni Bir Düzenleme İhtiyacının Sonucu Olarak Hague Konvansiyon-205
- 3. -Konvansiyonun Amacı ve Özellikleri-207
- 4. -Araçlar Vasıtasıyla Elde Bulundurulan Menkul Kıymetler Kavramı ve Konvansiyonun Kapsamı-209
- 5. -Hukuk Seçimi Kuralları-212
- a--Taraflarca Uygulanacak Hukukun Seçilmesi/Hesap Sözleşmesi Yaklaşımı-215
- b--İkincil Kural Olarak Fall Back Kuralı ve PRIMA İlkesi-218
-
- ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
- SERMAYE PİYASASI UYUŞMAZLIKLARININTAHKİME SUNULMASI
- I. -GENEL OLARAK-221
- II. -SERMAYE PİYASASI UYUŞMAZLIKLARININ TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİ-225
- A. -Sermaye Piyasası ve Tahkime Elverişlilik Kavramı-225
- 1. -Sermaye Piyasası Uyuşmazlıklarında Tahkimin Ortaya Çıkışı-228
- 2. -Tahkime Elverişlilik Kavramı ve Kapsamı-235
- B. -Uyuşmazlığın Yerel veya Milletlerarası Olması-238
- C. -Kamu Düzeni Açısından-248
- III. -SERMAYE PİYASASI UYUŞMAZLIKLARINDA TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİN MUKAYESELİ HUKUKTAKİ GÖRÜNÜMÜ-254
- A. -Alman Hukuku-254
- 1. -Genel Olarak-254
- 2. -Taraflar-255
- 3. -Tarafların Sınırlandırılması-256
- 4. -Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmelerinde-257
- 5. -Yargılama Hukuku Bakımından-258
- 6. -Tahkime Elverişlilik-258
- a--Tahkime Objektif Elverişlilik-258
- b--Tahkime Sübjektif Elverişlilik-261
- B. -Rus Hukuku-264
- 1. -Genel Olarak-264

- 2. -Yasal Düzenleme ve NAUFOR Uygulaması-265
- C. -ABD Hukukunda Sermaye Piyasası Uyuşmazlıklarının Tahkimi-266
- 1. -Genel Olarak-266
- 2. -Tarihsel Süreç-268
- a--1933 Tarihli Sermaye Piyasası Yasası-270
- b--1934 Tarihli Sermaye Piyasası Yasası-273
- 3. -Yüksek Mahkemenin Tahkim Konusundaki Değişen Yaklaşımı-276
- a--Wilko v. Swan Doktrini-280
- b--Wilko Doktrininden Sonraki Gelişmeler-286
- c--McMahon Kararı ve Etkileri-290
- -1--McMahon Davasına Konu Olan Uyuşmazlık-291
- -2--McMahon Kararının Dayanakları ve Analizi-292
- d--Rodriguez De Quijas Kararı-295
- -1--Quijas Kararına Konu Olan Uyuşmazlık-295
- -2--Quijas Dayanakları ve Analizi-296
- D. -İngiltere-298
- E. -Kanada ve Avustralya-299
- F. -Diğer Ülkeler-302
- IV. -TÜRK HUKUKUNDA-306
- A. -Sermaye Piyasasının Yapısı-306
- B. -İMKB ve VOB da Uyuşmazlık Çözümü-307
- 1. -Üyeler Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümünde Mevcut Sistem-307
- a--Uyuşmazlığın Borsa İşleminde Doğması-312
- b--Mevcut Çözüm Yönteminin Niteliği-318
- 2. -Aracılarla Yatırımcıların Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü-326
- C. -Sermaye Piyasası Uyuşmazlığının Tahkime Konu Olması-333
- V. -SERMAYE PİYASASINDA TAHKİMİN ARZ ETTİĞİ ÖZELLİKLER-344
- A. -Olumlu Yönleri-344
- 1. -Çerçeve Sözleşmelerin Yarattığı Standardizasyon-346
- 2. -Süre ve Maliyet Avantajları-349
- 3. -Sermaye Piyasası Uzmanlığının İhtilaf Çözümünde Kullanılabilirliği-353
- 4. -Öz Düzenleyici Kuruluşların Kurumsal Tahkim Hizmetine Katkısı-355
- 5. -Yabancı Yatırımcı Açısından-356
- 6. -Gizlilik-357
- B. -Olumsuz Yönleri-359
- 1. -Uyuşmazlığın Sulhen Çözülmesine Etkisi-359
- 2. -Delillere İlişkin Standartların Geliştirilmesi İhtiyacı-361
- 3. -Hakem Seçimiyle İlgili Önlemlerin Gerekliliği-363
- C. -Aracı Kurumların Tahkimi Tercih Etmeleri-365
- D. -Tahkim ve Yatırımcının Korunması-367
- VI. -SERMAYE PİYASASINDA TAHKİME KONU OLABİLECEK UYUŞMAZLIK TİPLERİ-370
- A. -Genel Olarak-370
- B. -Hesap Çalkalama-373
- C. -Yetkisiz Ticari Faaliyet-380
- D. -Yatırım İşlemlerinde Başarısızlık-384

- E. -Yanlış Bilgilendirme ve İhmaller-386
- F. -İzahnamelerle Bağlantılı Talepler-389
- G. -Hileli İşlemler-389
- H. -Sözleşme İhlalleri-393
- I. -Emir Tasfiyesindeki Başarısızlıklar-397
- İ. -Ürünü ve Yatırımcıyı Tanıma Kuralına Aykırılıklar-398
- J. -Kredili Yatırım Hesaplarındaki İşlemler-405
- VII. -TAHKİM ŞARTINI İÇEREBİLECEK BELGELER-409
- A. -Hisse Senetlerine İlişkin İşlemlerin Belgelerinde-410
- B. -İzahname ve Sirkülerlerde-411
- C. -Aracılık Sözleşmelerinde-412
- VIII. ÖZ DÜZENLEYİCİ KURULUŞLARIN ROLÜ-413
- SONUÇ-417
- KAYNAKÇA-431

Yayınevi Satış Linki İçin [TIKLAYINIZ](#) //